

EUROOPPA TIENHAARASSA

Naisten tasa-arvoinen osallistuminen kaikilla tasoilla: edellytys rauhalle, hyvinvoinnille ja yhteiskunnalliselle muutokselle

#FeministEurope #Elections2024

Euroopan naisten etujärjestön manifesti

Naisten oikeuksien ja johtajuuden suojaaminen ja parantaminen toimivien, vakiintuneiden mekanismien avulla

SISÄLLYSLUETTELO

Tiivistelmä	3
Manifesti	5
Naisten oikeuksien kestävä suojaaminen & parantaminen vakiintuneiden mekanismien avulla Naisten tasa-arvoinen edustus kaikilla tasoilla	8
Naisten taloudellisen riippumattomuuden puolustaminen siirryttäessä feministiseen talousmalliin / Kaikenlaisen naisiin & tyttöihin kohdistuvan väkivallan, jota patriarkaalinen järjestelmä pahentaa, lopettaminen	9
Naisten ja tyttöjen kehojen uusliberalistisen ja patriarkaalisen hyväksikäytön lopettaminen Naisten ruumiillisen itsemääräämisoikeuden takaaminen	10
Naisten ääni mukaan rauhan rakentamiseen Naisista olennainen osa vihreää ja digitaalista siirtymää	11
Loppuhuomautukset	12
Kiitokset, tietoa ja lisäresurssit	13

Huolimatta naisten ja tyttöjen oikeuksien huomattavasta parantumisesta Euroopassa viimeaikaiset haasteet ovat jälleen osoittaneet, että kriiseillä on naisiin, tyttöihin ja naisten oikeuksia ajaviin järjestöihin suhteettoman suuri vaikutus.

EU:ssa joka kolmas nainen on kokenut fyysistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa, ja joka toinen nainen on kokenut seksuaalista häirintää 15 vuoden iästä alkaen.¹

Eurooppa on alkanut liukua kauhistuttavan taantuman suuntaan. Sukupuolistereotyytiat ja patriarkaaliset arvot kukoistavat edelleen yhteiskunnissamme. Naisten katsotaan kuuluvan palkattomiin tai alipalkattuihin hoivaroolleihin, joista ei anneta tunnustusta, ja hillitön seksismi vie naisilta tasavertaiset mahdollisuudet ja estää heidän voimaantumisensa kaikilla elämänoilla. Joitakin olennaisimmista ja kovimmalla työllä saavutetuista naisten ja tyttöjen oikeuksista on kumottu. Tämän päivän Euroopassa naisia kuolee vieläkin, koska heillä ei ole mahdollisuutta aborttiin, tai heidän kumppaninsa tai perheenjäsenensä tappavat heidät!

VAIN 33,4%
EU:N MINISTEREISTÄ ON NAISIA²

Me haluamme Euroopan, jossa naisilla ja työtöillä kaikessa moninaisuudessaan on tasa-arvoiset oikeudet ja osallistumismahdollisuudet kaikilla aloilla ja yhteiskunnan kaikilla tasoilla ja jossa heihin ei kohdistu minkäänlaista sortoa eikä hyväksikäyttöä.

Sukupuolten välinen eläke-ero on Euroopassa keskimäärin³ **30%**

Naisten ja tyttöjen oikeuksien saaminen EU:n politiikan ytimeen on välttämätöntä, jotta rauhaan, demokratiaan, osallisuuteen, tasa-arvoon ja solidaarisuuteen perustuva Eurooppa-hanke voidaan toteuttaa.

Me vaadimme EU:n ja kansallisia päättäjiä takaamaan rahoituksen ja toteuttamaan sitovia toimenpiteitä, jotta voidaan:

- ✓ **saavuttaa naisten tasa-arvoinen edustus kaikilla tasoilla;**
- ✓ **puolustaa naisten taloudellista riippumattomuutta siirryttäessä feministiseen talousmalliin;**
- ✓ **tehdä loppu kaikenlaisesta naisiin ja tyttöihin kohdistuvasta väkivallasta, jota patriarkaalinen järjestelmä pahentaa;**
- ✓ **tehdä loppu naisten ja tyttöjen kehojen uusliberalistisesta ja patriarkaalisesta hyväksikäytöstä;**
- ✓ **taata naisten ruumiillinen itsemääräämisoikeus;**
- ✓ **ottaa naisten ääni mukaan rauhan rakentamiseen;**
- ✓ **tehdä naisista olennainen osa vihreää ja digitaalista siirtymää.**

LUE ALLA OLEVA MANIFESTIMME KOKONAAN SAADAKSESI LISÄTIETOA SIITÄ, miten voit edistää naisten ja miesten välisen todellisen tasa-arvon toteutumista Euroopassa.

Euroopan unionin tehtävät:

- Tarjota aktiivista **tukea naisten oikeuksia puolustaville järjestöille**, mukaan lukien taloudelliset resurssit ja turvalliset tilat
- Hyväksyä **sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisstrategia**, mukaan lukien **sukupuolittietoinen budjetointi**, jota sovelletaan kaikissa EU:n poliittisissa välineissä ja jossa kiinnitetään erityistä huomiota merkittäviin muutoksiin, kuten vihreään ja digitaaliseen siirtymään
- Varmistaa **naisten ja miesten tasa-arvoinen edustus poliittisessa päätöksenteossa** siten, että sukupuolten edustus on **50/50** kaikissa EU:n päättävissä elimissä, myös EU:n huippuviroissa
- Toteuttaa **vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehysten vuoden 2023 väliarvioinnin aikana sukupuolittietoisesta budjetoinnin analyysi**
- Hyväksyä nopeasti **direktiivi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta**, mukaan lukien sen säännökset **naisiin kohdistuvasta seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja verkkoväkivallasta**
- Ehdottaa **naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan sisällyttämistä vakavien rajat ylittävien rikosten (ns. eurorikosten) luetteloon**, jotta voidaan varmistaa sellaisen kattavan EU:n lainsäädäntökehysten viimeistely, jossa käsitellään naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan kaikkia muotoja
- **Ottaa käyttöön tasa-arvomalli** EU:n tasolla ja yhdenmukaistettu EU:n lainsäädäntö **kysynnän lopettamiseen perustuvan lähestymistavan mukaisesti**
- Tunnustaa **seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet, oikeus turvalliseen aborttiin** mukaan luettuna, osaksi **naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksia** ja sisällyttää ne **EU:n perusoikeuskirjaan**
- Panna **kaikilta osin täytäntöön YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma 1325** ja koko naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskeva toimintaohjelma
- **Soveltaa järjestelmällisesti sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista ja noudattaa intersektionaalista lähestymistapaa ilmastopolitiikan ja -säädösten suunnittelussa**

EU:n jäsenvaltioiden tehtävät:

- Hyväksyä **sitovaa lainsäädäntöä kiintiöistä ja nais- ja miesehdokkaat vuorotellen esittävistä ehdokaslistoista**, vaalijärjestelmän mukaan, jotta saavutetaan **sukupuolten yhdenvertaisuus** poliittisiin päätöksentekotehtäviin **valittujen edustajien** parissa
- Luoda **saavutettavia, kohtuuhintaisia ja laadukkaita hoito- ja hoivainfrastruktuureja ja -palveluja**, investoida niihin ja ylläpitää niitä ihmisoikeuksiin ja elinkaareen perustuvan lähestymistavan puitteissa, jotta hoito- ja hoivatarpeisiin voidaan vastata joka vaiheessa
- Tarjota **naisille mahdollisuus ihmisarvoiseen, laadukkaaseen työhön, kohtuullinen tulotaso, samapalkkaisuus, turvallisuus, henkilökohtainen kehittyminen ja asianmukainen sosiaaliturva** mukaan luettuna, ja kiinnittää erityistä huomiota naisiin, joiden työttömyysaste on korkein ja palkat alhaisimmat, kuten vammaisiin naisiin, maahanmuuttajanaisiin, iäkkäämpiin naisiin ja maaseutualueilla asuviin naisiin
- Tarjota **kaikille ilmaista ja helposti saatavaa tukea, joka räätälöidään naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan uhrien tarpeisiin**, mukaan lukien vammaiset naiset, maaseutualueilla asuvat naiset ja asunnottomat maahanmuuttajanaiset
- Tarjota **tehokasta tukea seksuaalisen hyväksikäytön naisuhreille** toteuttamalla **irtautumishohjelmia**, joihin kuuluu oikeudellista, terveydenhuoltoon, asumiseen ja työllistymiseen liittyvää tukea
- Taata **kaikille naisille mahdollisuus turvalliseen, lailliseen ja ilmaiseen aborttiin** olosuhteista riippumatta ja kiinnittää erityistä **huomiota vähemmistöryhmien**, kuten maahanmuuttajanaisten tai vammaisten naisten, **tarpeisiin**
- Sisällyttää koulujen opetussuunnitelmiin **kokonaisvaltaista parisuhde- ja seksuaalikasvatusta**, joka perustuu **itsemääräämisoikeuteen, kunnioitukseen, vastavuoroisuuteen, suostumukseen, turvalliseen ja miellyttävään seksiin sekä sukupuolistereotyyppien, pornografian väkivallan realiteettien ja esineellistämisen ja pornoistumisen torjumiseen**
- Kehittää **erikoistuneita tukipalveluja kaikille sodan takia siirtymään joutuneille naisille ja tytöille**, mukaan lukien yleinen mahdollisuus käyttää oikeudellisia, lääketieteellisiä, psykososiaalisia sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluja, jotka ovat **kaikkien saatavilla ja jotka on räätälöity vammaisille naisille, iäkkäämmille naisille sekä erilaisen kulttuuri- ja kielitaustan omaaville naisille ja tytöille**
- Tarttua **vihreän siirtymän** tarjoamaan tilaisuuteen **kuroa umpeen sukupuolten väliset palkka-, työllisyys-, pitkän aikavälin tulo- ja eläke-erot sekä taata naisten taloudellinen riippumattomuus**

**HYÖDYNNETÄÄN VUODEN 2024 EUROOPAN PARLAMENTIN
VAALIT JA VARMISTETAAN NAISTEN OIKEUKSIEN JA NAISTEN
JA MIESTEN VÄLISEN TASA-
ARVON ASEMA EU:N YTIMESSÄ!**

VAATIMUKSEMME

Euroopan parlamentin vuoden 2019 vaalien jälkeen vain 17 Euroopan parlamentin naispuolisista jäsenistä kuului etnisiin vähemmistöihin, mikä oli vain

2,4%

kaikista parlamentin jäsenistä.¹³

Covid-19-pandemian ensimmäisen aallon aikana naiset käyttivät viikossa

18,6 tuntia

kotitöihin ja ruoanlaittoon, kun miesten niihin käyttämä aika oli

12,1 tuntia¹⁴

VAIN 33,4%
EU:N MINISTEREISTÄ ON NAISIA¹²

Manifesti

Euroopan komission kaikkien aikojen ensimmäinen naispuolinen puheenjohtaja, jonka historiallisessa komission jäsenten kabinetissa sukupuolilla on lähes tasapuolinen edustus, tasa-arvokomissaarin nimittäminen, pitkään odotetun **naisten johtokuntapaikkoja koskevan direktiivin** hyväksyminen, **direktiivi palkkauksen läpinäkyvyydestä** sekä **Euroopan komission ehdotus direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta** – nämä ovat esimerkkejä naisten oikeuksille ja kaikille eurooppalaisille viime aikoina saavutetuista **merkittävistä voitoista**.

Näistä huolimatta keskellä moninaisia haasteita – covid-19-pandemia, Venäjän hyökkäys Ukrainaan, energiakriisi, ilmastokriisi ja luonnonkatastrofit, laukkaava inflaatio, naisten oikeuksille varattu kutistuva tila ja vähäiset resurssit – vaikutukset naisiin ja naisten oikeuksia ajaviin järjestöihin ovat jälleen kerran olleet vakavat ja suhteettoman suuret, ja olemme nähneet naisten heikkenevän erillisinä poliittisina subjekteina. **Tarvitaan vankkaa sitoutumista naisten ja tyttöjen oikeuksien saamiseksi EU:n politiikan ytimeen.**

Ensimmäistä kertaa vuosikymmeneen sukupuolten välinen eriarvoisuus on lisääntynyt työllisyydessä, koulutuksessa, terveydentilassa ja terveydenhuoltopalvelujen saatavuudessa. Sukupuolistereotypioihin ja patriarkaalisiin arvoihin perustuvat perinteiset roolit ovat nousussa yhteiskunnissamme. Ne luokittelevat naisia palkattomiin tai alipalkattuihin hoito- ja hoivarooleihin, joista ei anneta tunnustusta, ja asettavat kovia paineita naisten tasavertaiselle osallistumiselle poliittiseen elämään ja virallisille työmarkkinoille. Seksismien ylivalta nujertaa ja sortaa edelleen naisia ja tyttöjä, pitää heidät alemmassa asemassa ja haittaa naisten ja tyttöjen tasavertaisia mahdollisuuksia ja voimaantumista kaikilla aloilla. EU:n jäsenvaltioiden välisten erojen lisääntyessä huolestuttavasti **Eurooppa on alkanut liukua kauhistuttavan taantuman suuntaan**. Joitakin olennaisimmista ja kovimmalla työllä saavutetuista naisten ja tyttöjen oikeuksista on kumottu. On kauhistuttavaa, että tämän päivän Euroopassa **naisia kuolee vieläkin, koska heillä ei ole mahdollisuutta aborttiin**, esimerkiksi Puolassa, missä tämän perusoikeuden tosiasiallinen kieltäminen on aiheuttanut vähintään kuuden naisen kuoleman.⁵ CEDAW-sopimuksen tarkastelun tulosten mukaan monet maat myös estävät vähemmistöihin kuuluvien naisten,⁶ kuten vammaisten naisten, turvapaikkaa hakevien naisten ja maahanmuuttajanaisten, pääsyn seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin liittyviin palveluihin.⁷ Mikään maa ei ole immuuni tälle naisten oikeuksiin liittyvälle takaiskulle. Esimerkiksi Ranskassa **113 naista joutui (ex-)kumppaninsa tappamaksi vuonna 2021⁹**, ja Euroopassa **noin 2 600 naista joutui kumppaninsa tai perhenjäsenensä tappamaksi vuonna 2020¹⁰**. Huolimatta EU:n oikeudellisesta velvoitteesta toteuttaa naisten ja miesten välinen tasa-arvo ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen eli **sukupuolinäkökulman soveltaminen kaikkiin politiikkoihin** naisten perusoikeudet eivät vielä toteudu käytännössä.

50

naista kuolee Euroopassa joka viikko miesten tekemän lähisuhdeväkivallan takia¹¹

Naisten tuntiansiot EU:ssa ovat keskimäärin

12,7%

pienemmät kuin miesten.¹⁵

06

Sukupuolten välinen eläke-ero on Euroopassa keskimäärin

30%

mikä vaikuttaa naisten taloudelliseen riippumattomuuteen ja vanhuusiän turvaan.¹⁶

Me haluamme

Euroopan, jossa naisilla ja tytöillä kaikessa moninaisuudessaan on tasavertaiset oikeudet ja osallistumismahdollisuudet kaikilla aloilla ja yhteiskunnan kaikilla tasoilla ja jossa naisiin ei kohdistu minkäänlaista sortoa eikä hyväksikäyttöä. Tällainen Eurooppa hyödyttäisi koko eurooppalaista yhteiskuntaa, koska se

- lisääisi EU:n toimielinten legitimitettä ja edustavuutta,
- edistäisi **demokratiavajeen täyttämistä** EU:n ja sen kansalaisten ja erityisesti naisten ja tyttöjen välillä,
- parantaisi **EU politiikan tehokkuutta ja reagointikykyä**,
- **loisi vaurautta**: sukupuolten tasa-arvon parantaminen lisääisi EU:n BKT:tä asukasta kohti **6,1–9,6 prosenttiyksikköä** vuoteen 2050 mennessä, mikä tarkoittaa **1,95–3,15:tä biljoonaa euroa**,¹⁷
- parantaisi työllisyysastetta: **tasavertaiset mahdollisuudet STEM-aineiden opetuksessa** ja työmarkkinoilla kasvattaisivat EU:n **työllisyysastetta 2,1–3,5 prosenttiyksikköä vuoteen 2050 mennessä**.¹⁸

Me vaadimme

- **ehdokkaita** käsittelemään **kampanjoissaan naisten ja tyttöjen tosielämän ongelmien moninaisuutta** ja pitämään tultuaan valituiksi **naisten oikeudet korkealla poliittisella asialistalla!**
- **eurooppalaisia ja kansallisia poliittisia puolueita ja Euroopan tason poliittisia ryhmiä** soveltamaan ohjelmiinsa **sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista ja sukupuolitietoista budjetointia!**
- **tiedotusvälineitä** tarjoamaan äänestäjille **puolueetonta, riippumatonta, kattavaa tietoa ja kokonaisvaltaisen katsauksen** heidän vaihtoehtoihinsa tarjoamalla **tasavertaisen foorumin nais- ja miespuolisille ehdokkaille**, lisäämään **naisten oikeuksiin** liittyvien aiheiden **käsittelyä** ja hylkäämään lopullisesti sukupuolistereotyytiat ja naisten esineellistämisen!
- **äänestäjiä** aktivoitumaan, arvioimaan ehdokkaiden ansioita ja sitoutumista naisten oikeuksiin ja **äänestämään feministijohtajia!**
- **EU:n toimielimiä** mahdollistamaan nais- ja miespuolisten ehdokkaiden demokraattiset, oikeudenmukaiset ja tasavertaiset valintaprosessit ja ottamaan niistä vastuun sekä varmistamaan, että kaikki ehdokkaat voivat yhtä turvallisesti ja helposti käyttää kaikkia julkisia foorumeja kommunikoidakseen äänestäjien kanssa ilman vaaraa joutumisesta sukupuolittuneen väärän tiedon ja disinformaation tai häirinnän kohteeksi verkossa tai sen ulkopuolella.

Voimme kohdata nykyiset haasteet vain **yhdessä** siten, **ettemme jätä yhtään naista tai tyttöä jälkeen**. Naiset muodostavat yli puolet väestöstä, mutta lisäksi he ovat keskeisiä **muutosagentteja**. Siksi naisten on oltava vapaita ja kykeneviä osallistumaan kaikille elämänaloille, kaikilla tasoilla, myös osallistumaan aktiivisesti poliittiseen elämään esimerkiksi äänestämällä ja kuulumalla demokraattisiin mekanismeihin. **Naisten osallisuuden ja asiantuntemuksen** avulla me voimme löytää asianmukaisia ratkaisuja ja toteuttaa **sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön kannalta oikeudenmukaisen muutoksen**.

**EUROOPAN PARLAMENTIN
VAALIT VUONNA 2024
OVAT KÄÄNNEKOHTA**

**ME KAIKKI VOIMME
KANTAA
VASTUUMME!**

NAISTEN OIKEUKSIEN KESTÄVÄ SUOJAAMINEN JA PARANTAMINEN VAKIINTUNEIDEN MEKANISMIEIDEN AVULLA

Vallitseva eriarvoisuus on juurtunut syvästi naisten ja miesten välisiin eriarvoisiin valtasuhteisiin. Sitä pahentaa naisten oikeuksille varattu kutistuva tila ja virheellinen käsitys siitä, että lainsäädännössä saavutettu tasa-arvo johtaa todelliseen sukupuolteen tasa-arvoon. "Luonnollinen" edistys ei ole tehokasta naisten ja miesten välisen tasa-arvon toteuttamisessa – meidän on toimittava proaktiivisesti.

ME VAADIMME, ETTÄ EU:N TULEVAT PÄÄTTÄJÄT:

- hyväksyvät **sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisstrategian**, mukaan lukien **sukupuolittietoinen budjetointi**, jota sovelletaan kaikissa EU:n poliittisissa välineissä ja jossa kiinnitetään erityistä huomiota merkittäviin muutoksiin, kuten vihreään ja digitaaliseen siirtymään;
- arvioivat **sukupuolten tasa-arvoa koskevaa strategiaa 2020–2025**, sisällyttävät tulokset **sukupuolten tasa-arvoa koskevaan strategiaan 2.0 vuosille 2025–2030** ja ottavat tähän strategiaan mukaan **erillisen budjetin**;
- luovat **naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa käsittelevän EU:n neuvoston kokoonpanon**;
- tarjoavat aktiivista **tukea naisten oikeuksia puolustaville järjestöille**, mukaan lukien taloudelliset resurssit ja turvalliset tilat;
- **nimittävät EU-komissaarin, joka vastaa ainoastaan naisten oikeuksista ja sukupuolten tasa-arvosta** ja kaikkien muiden komissaarien kanssa sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen täytäntöönpanosta kaikilla vastuualueilla;
- ryhtyvät kunnianhimoisiin toimenpiteisiin **sukupuolisterotyyppien, seksismin ja seksistisen vihapuheen** ja sen vaikutusten **torjumiseksi** yhteiskunnan kaikilla sektoreilla, kuten tiedotusvälineissä, verkossa, koulutuksessa ja työmarkkinoilla. Toimenpiteissä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota **vähemmistöihin kuuluviin naisiin liittyviin myytteihin ja disinformaatioon** sekä heidän kohtaamaansa **intersektionaaliseen syrjintään**, joka perustuu myös muihin seikkoihin, kuten vammaisuuteen, etniseen taustaan, ikään ja seksuaaliseen suuntautumiseen ja asemaan.

NAISTEN TASA-ARVOISEN EDUSTUKSEN TOTEUTTAMINEN KAIKILLA TASEOILLA

Naiset eivät ole vähemmistö; he muodostavat yli puolet väestöstä. Naiset eivät ole kaikki samanlaisia; heidän tosielämän kokemuksiinsa vaikuttaa suuri määrä tekijöitä. Näin ollen naisten monimuotoinen ja tasavertainen edustus poliittisessa, sosiaalisessa ja taloudellisessa elämässä on olennaista eurooppalaisen demokratian kannalta.

VAADIMME, ETTÄ EUROOPAN UNIONI:

- tekee **sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta pakollista** Euroopan parlamentin vaalien ehdokaslistoilla;
- varmistaa **naispuolisten ehdokkaiden sijoittamisen** Euroopan parlamentin vaalien **ehdokaslistoille** siten, että **kiintiöiden ja vuorottelumenetelmien**, kuten nais- ja miesehdokkaat vuorotellen esittävien listojen, **käyttäminen on pakollista**;
- varmistaa **naisten ja miesten tasa-arvoisen edustuksen poliittisessa päätöksenteossa** siten, että sukupuolten **edustus on 50/50** kaikissa EU:n päättävissä elimissä, myös EU:n huippuviroissa;
- tähdentää **poliittisten puolueiden velvoitetta nimetä** Euroopan parlamentin vaaleissa **kärkiehdokkaiksi sekä nainen että mies**.

VAADIMME, ETTÄ EU:N JÄSENVALTIOT:

- ehdottavat komission jäseniä siten, että **naisten ja miesten tasavertainen edustus Euroopan komissiossa** on taattu;
- hyväksyvät **sitovaa lainsäädäntöä kiintiöistä ja nais- ja miesehdokkaat vuorotellen esittäviä ehdokaslistoista**, vaalijärjestelmän mukaan, jotta saavutetaan **sukupuolten yhdenvertaisuus** poliittisiin päätöksentekotehtäviin **valittujen edustajien** parissa;
- **takaavat oikeuden äänestää, asettua ehdolle ja osallistua demokraattiseen elämään kaikille naisille, myös vammaisille naisille**, joilla ei tällä hetkellä välttämättä vielääkään ole näitä oikeuksia ja/tai jotka kohtaavat prosessissa lisäesteitä;
- **hyväksyvät, panevat asianmukaisesti täytäntöön ja rahoittavat sitovia toimenpiteitä naisten turvallisuuden takaamiseksi** heidän toimiessaan **julkisessa tilassa verkossa tai fyysisesti**;
- **takaavat naisten johtokuntapaikkoja koskevan direktiivin nopean täytäntöönpanon** parantaakseen naisten tasavertaista edustusta talussektorin päätöksentekotehtävissä.

Lisätietoa

NAISTEN TALOUDELLISEN RIIPPUMATTOMUUDEN PUOLUSTAMINEN SIIRRYTTÄESSÄ FEMINISTISEEN TALOUSHALLINTAAN

Meidän on omaksuttava taloudelliseen oikeudenmukaisuuteen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja ympäristöoikeudenmukaisuuteen perustuva feministinen talousmalli, jossa tiedostetaan hoidon ja hoivan olevan yhteiskuntamme selkäranka. Meidän on investoitava köyhyyden naisistumisen pysäyttämiseen. Köyhyyden naisistuminen vaikuttaa erityisesti syrjäytyneisiin naisiin, koska he kokevat useita syrjinnän muotoja.

VAADIMME, ETTÄ EUROOPAN UNIONI:

- sisällyttää finanssi-, talous-, työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaan sukupuolinäkökulman;
- varmistaa, että eurooppalainen hoito- ja hoivastrategia perustuu ihmisoikeuskehykseen ja siinä noudatetaan kokonaisvaltaista elämäntilanteesta lähestymistä, jossa tiedostetaan, että hoito ja hoiva ovat olennainen osa talouttamme;
- menee tätä strategiaa pidemmälle luodakseen hoitoa ja hoivaa koskevan Euroopan laajuisen sopimuksen Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja digitaalistrategian rinnalle ja vahvistaa siinä näiden kaltaisia kohdennettuja investointeja;
- toteuttaa vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen vuoden 2023 väliarvioinnin aikana sukupuolitietoisesta budjetoinnin analyysistä ja sisällyttää sukupuolitietoisesta budjetoinnin tulevaan vuosien 2027–2033 monivuotiseen rahoituskehitykseen;
- käynnistää EU:n laajuisen pilottihankkeen, jossa pyritään sukupuolten tasa-arvon vahvistamiseen budjettipäätöksissä, ja seuraa sen täytäntöönpanoa ja tuloksia erityisen työryhmän avulla;
- hyväksyy eurooppalaisia tavoitteita hoito- ja hoivatuella ja -palveluille tunnustamalla roolin, joka naisilla, myös iäkkäimmillä ja vammaisilla naisilla, on hoitajina ja hoivaajina.

VAADIMME, ETTÄ EU:N JÄSENVALTIOT

- luovat saavutettavia, kohtuuhintaisia ja laadukkaita hoito- ja hoivainfrastruktuureja ja -palveluja, investoivat niihin ja ylläpitävät niitä ihmisoikeuksiin ja elinkaareen perustuvan lähestymistavan puitteissa, jotta hoito- ja hoivatarpeisiin voidaan vastata joka vaiheessa;
- tarjoavat naisille mahdollisuuden ihmisarvoiseen, laadukkaaseen työhön, kohtuullinen tulotaso, samapalkkaisuus, turvallisuus, henkilökohtainen kehittyminen ja asianmukainen sosiaaliturva mukaan luettuna, ja kiinnittävät erityistä huomiota naisiin, joiden työttömyysaste on korkein ja palkat alhaisimmat, kuten vammaisiin naisiin, maahanmuuttajanaisiin, iäkkäämpiin naisiin ja maaseutualueilla asuviin naisiin;
- takaavat sosiaalisten oikeuksien ja (progressiivisen) henkilöverotuksen yksilöllistämisen;
- arvioivat järjestelmällisesti talous- ja sosiaalipolitiikkojen sukupuolivaikutuksia puuttuakseen köyhyyden naisistumisen rakenteellisiin syihin;
- käsittelevät ja korjaavat sukupuolten välistä eläke-eroa eläkeuudistuksen yhteydessä.

Lisätietoa

KAIKENLAISEN NAISIIN JA TYTTÖIHIN KOHDISTUVAN VÄKIVALLAN JOTA PATRIARKKAALINEN JÄRJESTELMÄ PAHENTAA, LOPETTAMINEN

Naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta on laajimmalle levinnyt naisten ihmisoikeuksien loukkaus. Miesten tekemä väkivalta on päivittäistä todellisuutta monille naisille ja tytöille kaikkialla Euroopassa, ja se on naisten ja miesten välisen rakenteellisen eriarvoisuuden syvään juurtunut ilmentymä. Rauhaa ja turvallisuutta ei voi olla niin kauan kuin naiset Euroopassa pelkäävät turvallisuutensa puolesta kodeissaan, työpaikoilla ja julkisilla paikoilla. EU:ssa joka kolmas nainen on kokenut fyysistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa, ja joka toinen nainen on kokenut seksuaalista häirintää 15 vuoden iästään alkaen.

19

VAADIMME, ETTÄ EUROOPAN UNIONI:

- hyväksyy nopeasti direktiivin naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhteiden väkivallan torjumiseksi, mukaan lukien sen säännökset naisiin kohdistuvasta seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja verkkoväkivallasta;
- EU:n liityttyä Istanbulin yleissopimukseen nimittää EU:n koordinaattorin, joka vastaa naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan kaikkien muotojen lopettamisesta ja varmistaa johdonmukaisuuden eri lainsäädäntövälineiden täytäntöönpanossa;
- varmistaa, että EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 83 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vakavan rajat ylittävän rikoksen (ns. eurorikoksen) kaltaisen naisiin kohdistuvan seksuaalisen hyväksikäytön kaikkia muotoja käsitellään asianmukaisesti EU:n lainsäädännössä, myös prostituutiota ja kohdunvuokrausta;
- ehdottaa naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan sisällyttämistä eurorikosten luetteloon, jotta voidaan varmistaa sellaisen kattavan EU:n lainsäädäntökehityksen viimeistely, jossa käsitellään naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan kaikkia muotoja.

VAADIMME, ETTÄ EU:N JÄSENVALTIOT

- ratifioivat ja panevat täytäntöön Istanbulin yleissopimuksen kokonaisuudessaan ilman varauksia, käsittelevät naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa rakenteellisenä ihmisoikeusrikkomuksena ja syrjintänä ja soveltavat sukupuolitietoista näkökulmaa kaikkiin politiikkoihin ja käytäntöihin;
- varmistavat, että uhriksi joutuneiden maahanmuuttaja- ja pakolaisnaisten ja -tyttöjen oikeuksia suojellaan, etenkin erillistä kotipaikka-asemaa myönnettäessä – sukupuoliperusteisia turvapaikkahakemuksia on harkittava vastaanottomenettelyjen on oltava sukupuolitietoisia ja palauttamiskiellon periaatetta on sovellettava naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan uhreihin;
- panevat kaikilta osin täytäntöön naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhteiden väkivallan torjumista koskevat direktiivien säännökset, kun direktiivi on hyväksytty;
- tarjoavat ilmaista ja kaikkien helposti saatavilla olevaa tukea, joka räätälöidään naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhteiden väkivallan uhrien tarpeisiin, mukaan lukien vammaiset naiset, maaseutualueilla asuvat naiset, maahanmuuttajanaiset ja asunnottomat naiset.

Lisätietoa

NAISTEN JA TYTTÖJEN KEHOJEN UUSLIBERALISTISEN JA PATRIARKAALISEN HYVÄKSİKÄYTÖN LOPETTAMINEN

Ihmiskauppa seksuaalista hyväksikäyttöä varten on edelleen yleisin hyväksikäytön muoto EU:ssa. Valtaosa uhreista on naisia (87 %). **Ihmiskauppa seksuaalista hyväksikäyttöä varten ei olisi olemassa ilman naisprostituutuihin kohdistuvaa kysyntää:** tästä syystä meidän on torjuttava prostituutiota ja seksuaalista hyväksikäyttöä, jotka ovat naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan muotoja.

VAADIMME, ETTÄ EUROOPAN UNIONI:

- ottaa käyttöön tasa-arvomallin EU:n tasolla ja yhdenmukaistetun EU:n lainsäädännön kysynnän lopettamiseen perustuvan lähestymistavan mukaisesti;
- varmistaa direktiivin 2011/36/EU tuloksellisen saattamisen osaksi kansallista lainsäädäntöä torjuakseen ihmiskauppa keskittyen erityisesti sukupuoliperusteiseen analyysiin ja ihmiskauppaan seksuaalista hyväksikäyttöä varten;
- varmistaa erillisen, kokopäivätoimisen ihmiskaupan torjunnan koordinaattorin toimeksiannon jatkamisen varmistaakseen ihmiskaupan vastaisen direktiivin täytäntöönpanon ja pidentää koordinaattorin toimeksiantoa seksuaalista hyväksikäyttöä koskevan lainsäädännön käyttöönoton jälkeen, jotta koordinaattori voi myös valvoa kaikkien SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ihmiskaupan ja naisten ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseen liittyvien näkökohtien täytäntöönpanoa;
- varmistaa kaikkien lainsäädäntökehysten yhdenmukaisuuden CEDAW-sopimuksen ja sen yleisen suosituksen 38 kanssa ja tunnistaa ihmiskaupan ja prostituution väliset yhteydet.

VAADIMME, ETTÄ EU:N JÄSENVALTIOT:

- tarjoavat tehokasta tukea seksuaalisen hyväksikäytön naisuhreille toteuttamalla irtautumishoitoja, joihin kuuluu oikeudellista, terveydenhuoltoon, asumiseen ja työllistymiseen liittyvää tukea;
- poistavat seuraamuksen ehdollisuuden, joka liittyy siihen, että tekijä "tietää" henkilön olevan ihmiskaupan uhri;
- kehittävät ja rahoittavat erityisiä infrastruktuureja ja palveluja, kuten turvakoteja, neuvontapalveluja ja koulutettuja ammattilaisia, jotka on mukautettu ryhmille, jotka ovat kaikkein alttiimpia ihmiskaupalle ja seksuaaliselle hyväksikäytölle, kuten vähemmistöryhmiin kuuluvat naiset, maahanmuuttajanaiset, nuoret naiset, vammaiset naiset, köyhyydestä kärsivät naiset tai naiset, joilla on hyväksikäyttötausta.

Lisätietoa

NAISTEN RUUMIILLISEN ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUDEN TAKAAMINEN

Lisääntymiseen pakottaminen ja turvallisen ja laillisen aborttihoiton epääminen on naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan muoto.

VAADIMME, ETTÄ EUROOPAN UNIONI:

- tunnustaa seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeudet, oikeus turvalliseen aborttiin mukaan luettuna, osaksi naisten ja tyttöjen ihmisoikeuksia ja sisällyttää ne EU:n perusoikeuskirjaan.

VAADIMME, ETTÄ EU:N JÄSENVALTIOT:

- takaavat kaikille naisille mahdollisuuden turvalliseen, lailliseen ja ilmaiseen aborttiin olosuhteista riippumatta ja kiinnittävät erityistä huomiota vähemmistöryhmien, kuten maahanmuuttajanaisten tai vammaisten naisten, tarpeisiin;
- takaavat ilmaisen, laadukkaan ja yhdenvertaisen mahdollisuuden saada kaikenlaisia ehkäisyvälineitä, mukaan lukien jälkikäteisyvälineet, ja tukevat lisätutkimusta naisten ehkäisyvälineiden haitallisten sivuvaikutusten riskin pienentämiseksi sekä miesten ehkäisyvälineiden uusien muotojen kehittämiseksi ja kaupallistamiseksi;
- sisällyttävät koulujen opetussuunnitelmiin kokonaisvaltaista parisuhde- ja seksuaalikasvatusta, joka perustuu itsemääräämisoikeuteen, kunnioitukseen, vastavuoroisuuteen, suostumukseen, turvalliseen ja miellyttävään seksiin sekä sukupuolistereotyyppien, pornografian väkivallan realiteettien sekä esineellistämisen ja pornoistumisen torjumiseen;
- ehkäisevät naisten sukupuolielinten silpomista ja pakottamista muuhun elektiiviseen kirurgiaan ja kaikkia muita Istanbulin yleissopimukseen kuuluvia sukupuoleen perustuvan väkivallan muotoja ja naisten seksuaali- ja lisääntymisoikeuksien loukkauksia, kuten pakkoabortteja, pakkoavioliittoja ja pakkosterilisaatiota, myös vammaisten naisten ja tyttöjen kohdalla, kieltävät ne ja kriminalisoivat ne.

Lisätietoa

NAISTEN ÄÄNI MUKAAN RAUHAN RAKENTAMISEEN

Naiset joutuvat aina kohtaamaan sotien ja aseellisten konfliktien raat realiteetit. He joutuvat suhteettoman usein pakenemaan kotimaastaan, mutta lisäksi heidän kehonsa ovat taistelutantereita, joiden avulla tekijät julistautuvat voittajiksi, kuten Ukrainan sota jälleen kerran osoittaa. Silti naiset ovat edelleenkin keskeisessä osassa varmistettaessa yhteiskuntien toimintaa sodan aikana. **Kaikkiin EU:n reaktioihin sodan ja konfliktien yhteydessä on tästä syystä kuuluttava sukupuolten tasa-arvon ulottuvuus.**

VAADIMME, ETTÄ EUROOPAN UNIONI:

- panee kaikilta osin täytäntöön **YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325** ja koko naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan toimintaohjelman;
- edistää **rauhan kulttuuria keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä** ja osoittaa siihen määrärahoja;
- varmistaa, että **naisten oikeuksia puolustavat järjestöt ja naiset otetaan mukaan päätöksentekoprosesseihin** (esim. rauhanneuvotteluihin, jälleenrakentamiseen ja rauhanrakentamiseen);
- tekee **jälleenrakennusohjelmista ja -politiikoista tasa-arvotarkastukset** arvioidakseen vaikutuksen sukupuolten tasa-arvoon ja naisten oikeuksiin ja suorittaakseen tehokasta valvontaa.

VAADIMME, ETTÄ EU-N JÄSENVALTIOT:

- kehittävät **erikoistuneita tukipalveluja kaikille sodan takia siirtymään joutuneille naisille ja tytöille**, mukaan lukien yleinen mahdollisuus käyttää oikeudellisia, lääketieteellisiä, psykososiaalisia sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden palveluja, jotka ovat **kaikkien saatavilla ja jotka on räätälöity vammaisille naisille, iäkkäämmille naisille sekä erilaisen kulttuuri- ja kielitaustan omaaville naisille ja tytöille**;
- varmistavat, että **maahanmuuttajanasille ja -tytöille tarjottavista tukipalveluista vastaa henkilöstö, joka on saanut erityistä koulutusta** etenkin naisiin ja tyttöihin kohdistuvasta väkivallasta ja seksuaalisesta hyväksikäytöstä.

Lisätietoa

NAISISTA OLENNAINEN OSA VIHREÄÄ JA DIGITAALISTA SIIRTYMÄÄ

Sukupuolen, etnisen taustan, rodun, vammaisuuden ja muiden tekijöiden, kuten globaalin sosiaalisen eriarvoisuuden, risteäminen tekee **ilmastonmuutoksesta feministisen kysymyksen**. Ilmastokriisin vaikutukset kohdistuvat suhteettomasti naisiin, samalla kun he ovat **vahvoja ympäristömuutoksen agentteja**, jotka on otettava täysimääräisesti mukaan vihreään siirtymään.

VAADIMME, ETTÄ EUROOPAN UNIONI:

- soveltaa järjestelmällisesti **sukupuolten tasa-arvon** **valtavirtaistamista** ja **noudattaa intersektionaalista lähestymistapaa** ilmastopolitiikan ja -säästöjen suunnittelussa;
- soveltaa **sukupuolitietoista budjetointia** ilmatorahoitukseen ja kestäväan rahoitukseen.

VAADIMME, ETTÄ EU-N JÄSENVALTIOT:

- lisäävät naisten edustusta ilmastoon liittyvien paikallishallinnon yksikköjen ja ministeriöiden päätöksenteossa;
- **ehkäisevät** ennakoivasti **energiaköyhyyden**, joka vaikuttaa naisiin suhteettomasti, **laajenemista**;
- tarttuvat **vihreän siirtymän** tarjoamaan tilaisuuteen **kuroa umpeen sukupuolten väliset palkka-, työllisyys-, pitkän aikavälin tulo- ja eläke-erot sekä taata naisten taloudellinen riippumattomuus**;
- panevat kaikilta osin täytäntöön YK:n naisten asemaa käsittelevän toimikunnan naisista, sukupuolesta ja ilmastosta hyväksymät päätelmät (E/CN.6/2022/L.7).²¹

Lisätietoa

LOPPUHUOMAUTUKSET

- 1 Fundamental Rights Agency, Violence against women: an EU-wide survey, 2014: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf
- 2 EIGE 2022 Gender Equality Index
- 3 <https://www.equalpayday.be/europa/>
- 4 EIGE 2022 Gender Equality Index
- 5 <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/news/polands-de-facto-abortion-ban-risks-lives-says-mep/>
- 6 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCEDAW%2FCOC%2FSVN%2F51818&Lang=en
- 7 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCEDAW%2FCOC%2FHUN%2F51815&Lang=en
- 8 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FC%2FBEL%2FCO%2F8&Lang=en
- 9 <https://www.noustoutes.org/comprendre-les-chiffres/>
- 10 <https://eige.europa.eu/publications/improving-legal-responses-counter-femicide-european-union-perspectives-victims-and-professionals>
- 11 <https://www.womenlobby.org/EWL-unveils-a-new-factsheet-on-violence-against-women>
- 12 EIGE 2022 Gender Equality Index
- 13 https://www.enar-eu.org/wp-content/uploads/2019_06-Racial-diversity-EU-Parliament-elected-MEPs.pdf
- 14 EIGE 2021 Gender Equality Index 2021
- 15 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/equal-pay/gender-pay-gap-situation-eu_en
- 16 <https://www.equalpayday.be/europa/>
- 17 <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>
- 18 EIGE. Economic Benefits of Gender Equality in the European Union Overall economic impacts of gender. Available here: <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>
- 19 Fundamental Rights Agency, Violence against women: an EU-wide survey, 2014: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf
- 20 EUR-Lex - 52022DC0736 - EN - EUR-Lex (europa.eu)
- 21 <https://www.undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=E%2FCN.6%2F2022%2FL.7&Language=E&DeviceType=Desktop&LangRequested=False>

VAHVISTETAAN VOIMAKAS POLIITTINEN TAHTO JA OSOITETAAN HUOMATTAVIA RESURSSIJA NAISTEN JA MIESTEN VÄLISTÄ TASA-ARVOA KOSKEVIEN EU:N SITOUKSEKSI TOTEUTTAMISEEN!

KIITOKSET

Euroopan naisten etujärjestö (EWL) haluaa kiittää kansallisia jäsenjärjestöjään niiden panoksesta. Se kiittää lämpimästi myös kaikkia edustajia, jotka uhrasivat aikaansa antaakseen EWL:n sihteeristölle asiantuntijatietämystään ja kansallista palautetta, etenkin naiset politiikassa -työryhmää.

Toimittajat: Jérphine Andolfatto & Mirta Baselovic
Kirjoittajat: Laura Kaun & Konstantina Vardaramatou
Suunnittelu: Esther Rizo Casado
Puheenjohtaja: Réka Sáfrány
Vt. pääsihteeri: Mary Collins

Tämän raportin on rahoittanut Euroopan unioni. Raportin sisältö on yksinomaan Euroopan naisten etujärjestön vastuulla eikä välttämättä vastaa Euroopan unionin kantoja.

Funded by
the European Union

TIETOA EUROOPAN NAISTEN ETUJÄRJESTÖSTÄ

Vuonna 1990 perustettu Euroopan naisten etujärjestö (European Women's Lobby, EWL) on suurin eurooppalainen naisjärjestöjen kattoverkosto. Se edustaa yli 2 000:ta ympäri EU:ta toimivaa järjestöä, jotka kampanjoivat yhdessä toteuttaakseen yhteisen visionsa, feministisen Euroopan. EWL:llä on jäseniä 26:ssa EU:n jäsenvaltiossa, kolmessa ehdokasmaassa (Pohjois-Makedonian tasavalta, Serbia, Turkki), Islannissa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ja lisäksi 17 Euroopan laajuista järjestöä edustaa Euroopan naisten ja tyttöjen monimuotoisuutta. Yhdessä jäsentemme kanssa pyrimme vaikuttamaan suureen yleisöön ja EU:n toimielimiin tukeaksemme naisten ihmisoikeuksia sekä naisten ja miesten välistä tasavertaisuutta.

LISÄRESURSSEJA

Tutustu!

 @EuropeanWomen

 @europeanwomenlobby

 EuropeanWomen

**TEHDÄÄN LOPPU PATRIARKAALISESTA JÄRJESTELMÄSTÄ JA ASETEISTA, JOTKA
HEIKENTÄVÄT KAIKKIEN NAISTEN IHMISARVOA
JA VAARANTAVAT NAISTEN JA TYTTÖJEN HENGEN!**

<https://www.womenlobby.org/>

European Women's Lobby, kesäkuu 2023

EUROPEAN WOMEN'S
LOBBY
EUROPEEN DES FEMMES